

Lausunto Myyränkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta

LUPALV 23.05.2024 § 23
502/11.00.03/2022

Valmistelija

Ympäristösuunnittelija

Virtain kaupunginhallitus pyytää lausuntoa Myyränkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Myyränkankaan tuulivoimapuistohanke sijoittuu Virtain ja Kihniön alueille.

Valmisteluvaiheen kaavaluonnosaineisto nähtävillä 10.4.-31.5.2024 Virtain kaupungin verkkosivuilla:

<https://www.virrat.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-rakentaminen/kaavoitus/>

Myyränkankaan tuulivoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan myös ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettely erillismenettelyinä. YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia.

Osayleiskaavalla tutkitaan YVA-menettelyssä tarkasteltua maksiratkaisua, joka on Virtain kaupungin osayleiskaava-alueella enintään 8 voimalaa. Kaavaprosessin tavoitteena on laatia alueelle MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan suoraan käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä ja yksikköteho on arviolta 7–10 MW, jolloin koko tuulipuiston kokonaisteho on noin 189–270 MW. Virtain puoleiselle alueelle sijoittuvien 8 voimalan kokonaisteho on maksimissaan 80 MW. Alustavan suunnitelman mukaan tuulipuisto on tarkoitus liittää alueen länsipuolelle suunniteltuun Fingridin Åback-Melolinjaan.

Tuulipuistohankkeilla toteutetaan valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, valtakunnallista ilmasto- ja energiastrategiaa sekä Pirkanmaan maakunnan tavoitteita ja strategioita. Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edistää valtakunnallisesti hyväksytyjä energiapolitiikan tavoitteita ja sitä kautta antaa myös paikallisille energiayhtiöille mahdollisuuden edistää tuulivoiman hyväksikäyttöä.

Kaavatilanne

Pirkanmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on maaseutualuetta. Osa alueesta on osoitettu turvetuotannon kannalta tärkeäksi alueeksi. Suunnittelualueelle on osoitettu turvetuotantoon liittyvä valuma-alue. Alueen eteläosassa on pieni kaistale tuulivoima-alueeksi merkittyä aluetta. Suurin osa alueesta on osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi, jolle sijoittuvat myös erityisesti kaava-alueen pohjoisimmat 5 tuulivoimalaa.

Tuulivoimantuotannon osalta vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on kumottu kaikki voimassa olevan maakuntakaavan tuulivoima-aluemerkinnät (tv 1 ja tv 2). Merkinnät on korvattu uudella tuulienergiatuotannon aluemerkinnällä, jolla on osoitettu seudullisesti merkittävät tuulienergiatuotannon alueet.

Suunnittelualueella ei sijaitse muita yleis- tai asemakaavoja.

Tuulivoimaloiden vaikutukset alueen maisemaan

Tuulivoimapuiston rakentaminen muuttaa olemassa olevaa maisemakuvaa, varsinkin lähimpien vesistöjen rannoilla. Voimaloiden läheisyydessä ja avoimessa maisemassa tapahtuva muutos voi olla merkittävän suuri riippuen miten maisemavaikutus koetaan. Lisäksi muutoksen kokemiseen vaikuttaa voimaloiden aiheuttamat välke- ja meluvaikutukset. Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta eikä suunnittelualueelle sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Varsinaiselle kaava-alueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia.

Tuulivoimapuiston vaikutuksia maisemaan on arvioitu etäisyysvyöhykkeittäin. Tarkasteltavat etäisyysvyöhykkeet ovat hankealueen välitön ympäristö (etäisyys 0–5 km tuulipuistosta) ja 5 km:n ulkopuolinen alue. Havainnekuvia Myyränkankaan hankkeesta on esitetty eri kuvauspaikasta. Lisäksi on esitetty yhteisvaikutuskuvia Tuuramäen ja Vermassalon suunnitelluista voimaloista. Näkymäalueita on arvioitu nykyisen tilanteen mukaan, mutta maiseman luonne voi muuttua metsähakkuiden seurauksena, jolloin voimaloiden yhteisvaikutukset voivat korostua.

Vaikutukset luontoon, lintuihin ja eläimiin

Suunnittelualueella ei sijaitse pohjavesialueita. Alue on pääasiassa metsätalousvaltaista aluetta. Hankealueella sijaitsevat huomionarvoiset, pääasiassa metsälain 10§:n mukaiset kohteet eivät sijoitu tuulivoimalapaikkojen vaikutusalueelle. Suunnittelualueelle ei sijoitu luonnonsuojelu-, Natura 2000- tai luonnonsuojeluhjelma-alueita eikä METSO- tai ympäristötukikohteita.

Liito-oravasta ei tehty havaintoja selvityksen yhteydessä. Hankealueen eteläosassa sijaitsee viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka. Hankealueelta tehtiin satunnaisia lepakkohavaintoja, mutta niiden perusteella ei pystytty todentamaan lepakkojen pääasiallisia eliympäristöjä.

Tehdyissä lumijälkilaskennoissa havaittiin hankealueella ja sen lähistöllä suurpedoista ilveksen ja suden jälkiä. Metsäpeurasta ei tehty havaintoja.

Myyränkankaan hankealueella ei sijaitse kansallisesti tai kansainvälisesti tärkeäksi luokiteltuja lintualueita (FINIBA tai IBA). Hankealueella ei sijaitse myöskään maakunnallisesti tärkeitä lintualueita (MAALI). Linnustollisesti arvokas Joutsenjärven Natura-SPA-alue sijaitsee noin 1,4 km etäisyydellä Myyränkankaan hankealueen koillispuolella.

Muutonseurannoissa tehtyjen havaintojen perusteella hankealue ei sijoitu minkään lajin merkittävälle muuttoreiteille.

Melu- ja välkevaikutukset

Melumallinnuksen mukaan tuulivoimaloiden melu ei ylitä 40 dB ohjearvoja yhdenkään asuin- tai lomarakennuksen kohdalla. Välkkeen osalta suositusarvot eivät ylitä asuin- ja lomarakennusten kohdalla.

Vaikutukset alueen turvetuotantoon ja kiviaineksiin

Suunnittelualue on nykyisellään pääosin metsätalouskäytössä, jonka takia alueen luonnonvarojen hyödyntäminen keskittyy nykyisellään metsätalouteen ja metsien monikäyttöön. Osa suunnittelualueen

eteläosasta on maakuntakaavassa osoitettu turvetuotannon kannalta tärkeäksi alueeksi. Suunnittelualueella ei sijaitse maa-ainesten ottoalueita.

Yhteenveto

Virtain kaupungin alueelle sijoittuvalla kaava-alueella suurin osa alueesta on osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi, jolle sijoittuvat myös erityisesti kaava-alueen pohjoisimmat 5 tuulivoimalaa. Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Kaava-alue ja lähiympäristö kuitenkin toimii ja palvelee useiden eläinten ja lintujen asuin- ja pesimäalueena sekä ihmisten virkistys- ja retkeilyalueena. Alueella harjoitetaan metsätaloutta ja aluetta käytetään metsästykseseen. Alue on maisemallisesti joko rakentamatonta tai hyvin satunnaisesti rakennettua metsäaluetta.

Hankeella on väistämättä vaikutuksia alueen eri osa-alueisiin, maisemaan, luontoon, eläimistöön ja virkistyskäyttöön. Valtakunnallisten energiapolitiikan tavoitteiden edistämisen johdosta tuulivoimahankkeiden käynnistyminen on voimakkaasti kasvanut Pohjois- Pirkanmaalla ja useita eri hankkeita on Virtain kaupungin sekä lähikuntien alueilla suunnittelussa ja kaava-prosessissa, jonka johdosta hankkeiden yhteisvaikutusten arviontiin tulisi panostaa ja selvityksiä tehdä kattavammin myös tästä näkökulmasta, erityisesti näkemäanalyysin ja maisemavaikutusten suhteen.

Esittelijä

Ympäristösuunnittelija

Päätösehdotus

Lupapalvelulautakunta toteaa lausuntonaan, että jokaisella tuulivoimahankkeella on vaikutuksia ympäristöönsä. Jokaisessa hankkeessa tulee ottaa ympäristöön kohdistuvat kyseisen hankealueen ominaiset piirteet huomioon jo suunnittelun alkuvaiheesta alkaen. Virtain kaupungin sekä lähikuntien alueilla on useita tuulivoimahankkeita suunnittelussa ja kaava-prosessissa, jonka johdosta hankkeiden yhteisvaikutusten arviontiin tulisi panostaa ja selvityksiä tehdä kattavammin myös tästä näkökulmasta, erityisesti näkemäanalyysin ja maisemavaikutusten suhteen.

Kaavaluonnoskartan ja kaavamääräysten osalta lupapalvelulautakunta pitää tärkeänä, että voimaloiden rakennuspaikat olisi tutkittu mahdollisimman tarkasti jo kaavaluonnosvaiheessa.

Päätös

Lupapalvelulautakunta hyväksyi ehdotuksen keskustelun jälkeen.

Lisätietoja

Ympäristösuunnittelija Janne Westerholm, puh. 044 715 1468, sähköposti: etunimi.sukunimi@virrat.fi

Jakelu

Kaupunginhallitus